

Automatiseret bilkørsel – en støtte til spiritusbilister?

Møller, Mette

Publication date:
2015

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Møller, M. (2015). Automatiseret bilkørsel – en støtte til spiritusbilister?

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Automatiseret kørsel - en støtte til spritbilister?

En fransk undersøgelse viser, at bilister overvejende har en positiv holdning til fuldautomatiserede biler. Bilisterne forventer, at disse biler vil kunne aflaste og støtte dem i forskellige trafiksituationer, fx i situationer, hvor de er påvirket af alkohol. Dermed antyder undersøgelsens resultater samtidig, at automatiseret bilkørsel vil kunne skabe nye udfordringer for trafikikkerheden, og at den menneskelige faktor fortsat vil være central i forbindelse med færdselsuheld.

Af seniorforsker Mette Møller

Vil bilister køre i fuldautomatiserede biler?

Fuldautomatiserede biler er endnu ikke almindelig tilgængelige for den almene befolkning. Men udviklingen går hurtigt, og man er derfor begyndt at interessere sig for bilisternes holdning til disse biler. I Frankrig har man således gennemført en undersøgelse med det formål at afdække, om bilister generelt har en positiv eller negativ holdning til fuldautomatiserede biler (se faktaboks), samt om de ville køre i en sådan bil, hvis det var muligt. Derudover skulle undersøgelsen afdække, om eventuelle forskelle i bilisternes holdning var relateret til individuelle forskelle, så som hvor spændingssøgende bilisten var, og om bilisten var en mand eller en kvinde. Endelig blev der i undersøgelsen set på, hvilken betydning den situation, som kørslen skulle finde sted i, havde for bilisternes holdning til at køre i en fuldautomatiseret bil.

Dataindsamling

Data blev indsamlet ved hjælp af et online-spørgeskema. Spørgeskemaet var udarbejdet til lejligheden på baggrund af resultater fra to indledende undersøgelser. 421 bilister udfyldte spørgeskemaet. 153 (36 %) af disse var mænd. Deltagernes gennemsnitsalder var 40 år (fra 19 til 82), og de havde i gennemsnit haft kørekort i 21 år (fra ca. 1 til 63 år).

I denne undersøgelse defineredes en fuldautomatiseret bil som en bil, hvor kørslen kunne styres og udføres af en computer. Computeren kunne således håndtere og tilpasse kørehastighed, afstand til forankørende, bremse og styre. Bilen var designet til at kunne bruges af alle typer af trafikanter

Støtte til påvirkede trafikanter

Mere end halvdelen (68 %) af bilisterne havde en positiv holdning til at køre i en fuldautomatiseret bil, og både faktorer vedrørende trafikanten og faktorer vedrørende trafiksituationen havde betydning for deres holdning. Således havde mænd en mere positiv holdning end kvinder, og mænd var også i højere grad villige til at betale ekstra for en sådan bil.

Tilsvarende viste undersøgelsen, at der var en sammenhæng mellem

bilisternes holdning til fuldautomatiserede biler og deres personlighed. Jo mere spændingssøgende de var, jo mere positiv var deres holdning til disse biler, herunder til at bruge dem i forbindelse med alkoholpåvirkning o. lign.

Med hensyn til kørselssituationen tydede resultaterne på, at bilisternes positive holdning blandt andet skyldtes en forventning om, at en fuldautomatiseret bil kunne støtte dem i situationer, hvor de ikke var i stand til at køre trafikikkert på egen hånd. Således var der en større andel, der havde en positiv holdning til at køre i en fuldautomatisk bil i situationer, hvor de var påvirket af fx alkohol, sygdom eller lignende, end i situationer med fx stor trængsel eller et monotont trafikmiljø.

Krævende trafiksituationer

Med hensyn til, i hvilket omfang de forventede at ville overlade styringen til bilens automatiserede funktioner i konkrete trafiksituationer, viste undersøgelsen, at de forventede at gøre brug af funktionerne i 67 % af tiden, når de skulle parkere, 62 % af tiden på motorvej, 60 % af tiden i forbindelse med trængsel og 29 % af tiden ved kørsel i bymæssig bebyggelse.

Hvad motiverer den positive holdning?

Samlet set tyder undersøgelsens resultater på en positiv holdning til fuldautomatiserede biler blandt bilister, ikke mindst som følge af den mulighed for støtte og aflastning i forskellige situationer, som de forventer, at fuldautomatiseret kørsel kan give. Undersøgelsen efterlader dog også mange ubesvarede spørgsmål.

Fx er det uklart, om spændingssøgernes positive holdning til fuldautomatiserede biler skyldes, at det er nyt, at det opleves som en mulighed for at opsøge spænding, eller at kørslen kan gøres mere spændende, fordi de i højere grad kan foretage sig ikke-kørselsrelaterede ting under kørslen.

Dette er vigtigt i forhold til, hvem der kan forventes at benytte automatiserede biler og hvorfor. Et andet uafklaret spørgsmål er, hvorfor bilisterne ikke forventer at benytte de automatiserede funktioner i så stor udstrækning i byområder, når de samtidig giver udtryk for at ville bruge dem i trængselssituationer, der jo ofte forekommer i byområder.

Nye udfordringer for sikkerheden

Ifølge forfatterne viser undersøgelsens resultater, at anvendelse af fuldautomatiserede biler sandsynligvis vil åbne for helt nye udfordringer for trafikikkerheden. Bilisternes positive holdning til at benytte fuldautomatiserede biler under påvirkning af alkohol eller lignende kan nævnes som eksempel. Muligheden for, at fuldautomatiseret kørsel vil føre til, at bilisterne fralægger sig ansvaret og engagerer sig i andre ting under kørslen, er et andet eksempel. Endelig nævner forskerne, at automatisering åbner mulighed for misbrug i form af bilkørsel i alkoholpåvirket tilstand. Den trafikikkerhedsmæssige udfordring i forbindelse med uopmærksomhed,

alkoholpåvirkning osv. består i, at bilisten ikke i tilstrækkelig grad vil kunne overtage kørslen på en sikker og stabil måde, hvis det bliver nødvendigt. Så længe den 100 % automatiserede og uheldssikre bil ikke er en realitet, vil den menneskelige faktor således fortsat kunne udgøre en markant uheldsfaktor og udfordring for trafiksikkerheden.

Kilde:

Payre, W., Cestac, J., Delhomme, P. (2014). Intention to use a fully automated car: Attitudes and a priori acceptability. *Transportation Research Part F*, 27, 252-263.